

характеризуються додатковими умовами, правилами, обмеженнями і потребують гнучкості, самостійності, ініціативності виконавця.

У доповіді міжнародної комісії Жак Делор (Jacques Lucien Jean Delors) визначив чотири положення, на яких базується освіта XXI століття: навчити пізнавати; навчити робити; навчити жити разом; навчити жити.

Тобто компетентнісний підхід охоплює такі складові, що визначають зміст освіти:

- розвиток у студентів здібностей до самостійного вирішення проблем у сфері своєї професійної діяльності з використанням надбаного за період навчання досвіду;

- створення на основі розвитку здібностей під час навчання умов для формування досвіду у студентів;

- використання поетапної оцінки результатів для визначення рівня компетентності студентів.

Ю. Татур обґрунтував необхідність переходу до компетентнісної моделі таким чином:

- 1) формування узагальненої моделі якості, абстрагованої від конкретних дисциплін і об'єктів праці, дозволяє говорити про більш широке можливе поле діяльності, що важливо для підвищення мобільності молодих спеціалістів на ринку праці;

- 2) модель випускника, основана на компетентнісному підході, буде мати значно меншу кількість її складових елементів, ніж при її описуванні через знання, уміння і навички;

- 3) використання компетентнісного підходу для описування результатів освітнього процесу буде сприяти створенню єдиного ринку трудових ресурсів, розширить можливості працевлаштування молодих спеціалістів-випускників;

- 4) при переході до нової моделі випускника повинні бути використані раніше створені моделі і досить чітко виділені взаємозв'язки між старими і новими моделями.

Таким чином, компетентнісний підхід є елементом нової парадигми освіти, що передбачає гнучке, творче використання знань і навичок для вирішення проблемних задач у професійній діяльності, а формування компетентнісної моделі фахівця є однією з умов впровадження положень Болонського процесу та входження України у світовий освітній простір.

О.О. Євсєєва, В.Ф. Мінка

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ ВНЗ

Впровадження системи оцінки якості діяльності професорсько-викладацького складу ВНЗ має на меті підтримку і розвиток у науково-

педагогічному пошуку і творчого надавання постійної уваги потребам і запитам професорсько-викладацького складу іншим категоріям працівників і студентам.

Система оцінки якості діяльності професорсько-викладацького складу ВНЗ передбачає впровадження відповідних напрямів його діяльності:

1. Удосконалення організації структури ВНЗ (впровадження демократичної моделі управління ВНЗ, яка б передбачала рівну участь у прийнятті рішень кафедр – основних складових організаційної структури; створення постійної комісії оцінки якості та ефективності діяльності академії з числа найбільш авторитетних представників професорсько-викладацького складу тощо).

2. Покращення та удосконалення навчальної та навчально-методичної роботи (підвищення якості підготовки фахівців з усіх напрямів і форм навчання з метою забезпечення конкурентоспроможності випускників закладу на ринку праці; створення ефективних інтегрованих навчальних планів-комплексів у складі ВНЗ та ВНЗ I-III рівнів акредитації для збільшення наборів студентів за скороченими програмами тощо).

3. Підвищення якості наукової роботи та налагодження внутрішньогалузевої та міжнародної співпраці (створення умов для наукового зростання кожного викладача та комерціалізації результатів наукових досліджень, ефективного використання наукових і науково-методичних праць, а також педагогічних технологій на різних освітніх рівнях; наближення тематики фундаментальних і прикладних тем кафедральних НДР відповідно до основних пріоритетних наукових напрямів досліджень України тощо).

4. Обґрунтування фінансування та доцільності утримання матеріально-технічної бази (проведення прозорої фінансової діяльності через щорічне затвердження вченою радою кошторису витрат та заслуховування звітів щодо його виконання; розроблення концепції електронної бібліотеки та її філій на факультетах ВНЗ тощо).

5. Поліпшення суспільно-соціальної сфери (моральна і матеріальна підтримка разом з громадськими організаціями та профспілкою відповідно до Статуту ВНЗ; розроблення системи морального та матеріального заохочення працівників, відзначення їх галузевими і урядовими нагородами за вагомий внесок у підготовку педагогічних кадрів, розвиток освіти та виховання студентів тощо).

Наведені вище цілі та положення системи оцінки якості діяльності професорсько-викладацького складу ВНЗ можуть бути покладені в підґрунтя удосконаленого проекту Закону України «Про вищу освіту».